

Fylkesmannen i Aust-Agder

TILRÅDNING FRA FYLKESMANNEN I AUST-AGDER TIL MILJØDIREKTORATET OM VERN AV OMRÅDE TILBUDT FOR FRIVILLIG VERN:

Stuvåna naturreservat

Åmli kommune
August 2015

Foto: Arnstein Knutsen Engemyr

Innhold

1. FORSLAG	3
2. HJEMMELSGRUNNLAG	3
3. VERNEVERDIER	3
4. ANDRE INTERESSER.....	4
5. SAKSBEHANDLING	4
BAKGRUNN.....	4
PLANPROSESS	4
VIKTIGE ENDRINGER UNDER PLANPROSESSEN	5
6. FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER	5
Høringsinstanser.....	5
Høringsuttalelser	6
Fylkesmannens kommentarer	8
7. FYLKESMANNENS TILRÅDNING	9
VEDLEGG 1 – OMRÅDEBESKRIVELSE FRA BEFARING 29.1.2015	10
VEDLEGG 2 – VERNEFORSKRIFT	12

1. Forslag

Fylkesmannen i Aust-Agder legger med dette fram forslag om vern av et område tilbudt for frivillig vern i Aust-Agder fylke. Tilrådingen omfatter Stuvåna naturreservat i Åmli kommune. Området foreslås vernet som naturreservat i medhold av lov 2009-06-19 nr. 100: Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven).

Området utgjør et totalareal på ca. 490 daa. Totalt produktiv skog er 445 daa. Verneområdet blir kartlagt i 2015, men basert på en foreløpig vurdering har verneområdets naturverdier som tilsier at lokaliteten minst vil kunne oppnå en stjerne; lokal verneverdi *. Endelig konklusjon må foretas når resultatene fra årets naturfaglige registreringer foreligger.

Utkast til verneplan ble sendt på både sentral og lokal høring 27.4.2015.. Høringsfrist var 19.6.2015.

2. Hjemmelsgrunnlag

Området foreslås vernet som naturreservat i medhold av lov 2009-06-19 nr. 100: Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 37.

3. Verneverdier

Et vern av det foreslåtte området vil sikre arealer med sjeldne verneverdier knyttet til lavereliggende, eldre, produktiv barskog som generelt sett er en mangelvare i skogvernet i Aust-Agder. Dette gjelder spesielt grovere furu og gran på middels og høy bonitet.

Vurderingen om å ta det foreslåtte området videre baseres i hovedsak på en vurdering i samråd mellom Miljødirektoratet, Fylkesmannens miljøvernavdeling, Norges Skogeierforbund og grunneier etter oppdagelse av hønsehaukreir med dokumentert hekking og etter befarung for å bedømme de biologiske verdiene i skogen for øvrig.

Verneforslaget oppfyller følgende prioriterte mangler i regionen ved dagens skogvern (Framstad m. fl. 2010);

- lavereliggende, eldre, produktiv barskog

Etter Fylkesmannens vurdering tilfredsstiller området kriteriene a), b) og c) i naturmangfoldloven (nml) § 37 for områder som kan vernes som naturreservat:

- *inneholder truet, sjelden eller sårbar natur*
- *representerer en bestemt type natur*
- *på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold.*

4. Andre interesser

Området brukes til jakt, fiske og annet friluftsliv. Alt areal som foreslås vernet har status som landbruk-, natur- og friluftslivsområde (LNF-område) i kommuneplanens arealdel.

Miljøvern avdelingen er for øvrig ikke kjent med at det er knyttet andre interesser til området.

5. Saksbehandling

Bakgrunn

Gjennom behandling av St.meld. nr. 25 (2002-2003) sluttet Stortinget seg til Regjeringens innstilling om en kraftig opptrapping av skogvernet i Norge. St.meld. nr. 25 trakk opp viktige prinsipper og satsingsområder for en opptrapping av skogvernet, blant annet at et utvidet skogvern skulle følge de faglige anbefalingene fra NINA Fagrapport 54 (2002) "Evaluerings av skogvernet i Norge". En oppdatert, naturfaglig evaluering av norske verneområder med mangelanalyse og anbefalt strategi for videre vern er presentert i NINA Rapport 535 (Framstad m. fl. 2010). Denne rapporten ligger til grunn for dagens arbeid med etablering av nye verneområder.

I St.meld. nr. 25 (2002-2003) ble frivillig vern trukket fram som en viktig strategi for det framtidige skogvernet i Norge. Frivillig vern innebærer at skogeier(e) tilbyr staten vern av egen skog. Miljøvernemyndighetene vurderer tilbudet og iverksetter naturfaglige registreringer for å kartlegge verneverdier. Om det etter en slik registrering vil være aktuelt å fremme et verneforslag for det aktuelle arealet, skal det gjennomføres forhandlinger med grunneier om avgrensing, verneforskrifter og økonomisk erstatning. Når staten og grunneier er kommet til enighet om disse punktene, skal området gjennomgå saksbehandling i tråd med naturmangfoldloven.

Bevilgningen til frivillig vern for 2015 har økt betydelig, og midlene skal gi grunnlag for opprettelse av flere verneområder i løpet av 2015. Arbeidet omfatter både frivillig vern og vern i eid grunn (Statskog og OVF).

Planprosess

Naturfaglige registreringer blir gjennomført i 2015, og vil bli rapportert i lokalitetsdatabasen for skogområder <http://borchbio.no/narin/>.

En oppsummering av de naturfaglige registreringene er foretatt under presentasjonen av området i høringsforslaget og ligger vedlagt.

Formell oppstart av verneplanen for Stuvåna naturreservat ble kunngjort i Agderposten 27.2.2015 og i Åmli-avisa påfølgende uke og i brev til grunneierne og aktuelle foreninger og lag datert 26.2.2015.

Utkast til verneplan ble sendt på sentral og lokal høring i brev av 27.4.2015 og kunngjort i Agderposten og Åmli avisa påfølgende uke. Høringsfrist ble satt til 19.6.2015.

Viktige endringer under planprosessen

Endring i verneforskrift:

- § 1 vedrørende verneformålet og §§3 og 4 vedrørende bålbrenning, jf. høringsinnspill fra Aust-Agder fylkeskommune.
- § 4; nytt punkt tillegg vedrørende vedlikehold av eksisterende bygninger som er i bruk på fredningstidspunktet.

Endring i vernekartet:

- Ved Grønste ligger ei gammel bu/fløtebu som ikke var med i høringsforslaget. Denne bua er med i ny versjon av vernekartet. Denne endringen har medført endring i verneforskriften § 4 vedrørende vedlikehold av eksisterende bygninger som er i bruk på fredningstidspunktet.
- Etter forhandlinger med grunneier blir vernegrensen som gikk midt i Stuvåna flyttet til overgangen mellom land og vann på vestsiden av åna. Verneområdet reduseres da med om lag 12 daa, fra ca. 502 daa til 490 daa.

6. Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget om vern av skogreservatet vil etter vår vurdering medføre små kostnader for forvaltningen.

Det kan bli aktuelt å utarbeide og oppføre informasjonsplakat i området. Området omfatter ingen verdier knyttet til skjøtselavhengige habitater, og er etter dagens kunnskap ikke truet av uønskede, svartelista arter. Friluftsliv og eventuelt jakt bør med dagens bruk kunne avklares uten egen plan. Behovet for forvaltningsplan er etter Fylkesmannens vurdering derfor begrenset per dags dato.

Vi anser oppsynsbehovet i området som lite, og forutsetter at Statens Naturoppsyn (SNO) tillegges oppsynsmyndighet i reservatet.

Høringsinstanser

Verneplanen ble sendt på **lokal høring** til følgende personer/instanser:

Grunneiere i området, Dag Heintz (Statens forhandler), Åmli kommune, Aust-Agder fylkeskommune, samt følgende berørte brukerorganisasjoner, regionale og statlige etater, næringsinteresser og lokale interesseorganisasjoner: NIVA - Sørlandsavdelingen, NJFF Aust-Agder v/Olav Schrøder, Aust-Agder bondelag, Aust-Agder Bonde- og Småbrukarlag v/, Norsk Zoologisk forening Sørlandsavdelingen, Norsk Ornitologisk forening avdeling Aust-Agder, Agder Soppforening v/Anne Lise Fonneland, Naturvernforbundet i Aust-Agder v/Stig Rubach, Agder naturmuseum og Botanisk Hage, Aust-Agder turistforening, Agder Historielag, Statens vegvesen - region Sør, Agder energi.

Verneplanen ble sendt på **sentral høring** til følgende etater og organisasjoner:

Biologisk institutt, Universitetet i Oslo, Den Norske Turistforening, Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (2 eks), Forsvarsbygg, Friluftslivets fellesorganisasjon, Friluftsrådernes Landsforbund, Jernbaneverket, Luftfartstilsynet, Natur og Ungdom, NHO Reiseliv, Norges Bondelag, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norges Geologiske Undersøkelser, Norges Miljøvernforbund, Norges Naturvernforbund, Norges Orienteringsforbund, Norges Skogeierforbund, Norges vassdrags- og energidirektorat, Norsk Biologforening, Norsk Bergindustri, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Botanisk Forening, Naturhistorisk museum, Norsk Industri, Norsk institutt for naturforskning, Norsk institutt for skog og landskap, Norsk Organisasjon for Terrengsykling, Norsk Orkideforening, Norsk Ornitologisk Forening, Norsk Sau og Geit, Norskog, Norsk Zoologisk Forening, Riksantikvaren,

SABIMA, Statens landbruksforvaltning, Statens Kartverk, Statkraft SF, Statnett SF, Stedsnavntjenesten for Østlandet, Statskog SF, Universitetets naturhistoriske museer og botanisk hage, Vegdirektoratet, WWF – Norge.

Høringsuttalelser

Ved fristens utløp kom det inn tilbakemeldinger fra:

- Direktoratet for mineralforvaltning
- Jernbaneverket
- Språkrådet
- Statens kartverk
- NVE
- Statens vegvesen
- WWF – Norge
- NJFF-Aust-Agder
- Aust-Agder fylkeskommune
- Åmli kommune
- Norsk organisasjon for terrengsykling (NOTS)
- Aust-Agder Orienteringskrets

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF)

DMF opplyser om at de har sjekket Norges geologiske undersøkelse(NGU)sine databaser for området. Pr. i dag er det ikke registrert mineralske forekomster eller tildelt bergrettigheter i området.

I vårt eget register over gamle gruveåpninger, deponier, velter og andre landskapsendringer fra mineraluttak har vi ikke opplysninger om tidligere gruveaktivitet. Dette registret er ikke fullstendig.

DMF foreslår at verneforskriften bør åpne opp for:

- Ferdsel i forbindelse med leting etter mineralske forekomster, jf. § 8 i mineralloven. Deriblant uttak av mineralprøver med håndholdt hammer og overflygning med fly-/helikopterbårensensoren.

Statens kartverk

Kartverket opplyser om at datasettet for naturvernområder inngår fra 1. januar 2015 i det offentlige kartgrunnlag (DOK), jf. plan- og bygningsloven § 2-2 og kart- og planforskriften kapittel 2. Dette forutsetter at vernekartet utarbeides og presenteres i samsvar med Miljødirektoratets produksspesifikasjon.

Videre må verneområdet sitt navn meldes inn til Kartverket, jf. lov om stadnamn av 18. mai 1990 nr. 11 § 12.

NVE

Norgesvassdrags – og energidirektorat (NVE) kan ikke se at det foreslåtte naturreservatet eller foreslåtte verneforskrifter er i konflikt med vassdragsinteresse eller kjente energiresurser.

NVE opplyser også om at Statnett SF er høringsinstans men at områdekonsesjonær Agder Energi Nett AS ikke er oppført som adressat i høringsbrevet. Imidlertid er Agder Energi adressat i e-posten med oversendelse av dokumentene. Agder Energi var også adressat i høringsbrevet om oppstart av vernearbeidet. Om det mot formodning kan være konflikter vedrørende overføringsnett regner vi derfor med at dette blir behandlet av sentral og/eller regional instans.

WWF – Norge

WWF uttrykker sin støtte til vern av Stuvåna under forutsetning av at resultatene fra den biologiske kartleggingen i 2015 tilsier verdier som kvalifiserer til vern som naturreservat.

Aust-Agder Fylkeskommune

Plan- og naturseksjonen i Aust-Agder fylkeskommune er på et generelt grunnlag positive frivillig vern av skog i Aust-Agder. Det er svært verdifullt at viktige skogsbiotoper blir vernet mot hogst og andre typer påvirkninger.

Fylkeskommunen kommenterer videre på ordlyden i forskriften;

I § 1 Formål i verneforskriften for Stuvåna naturreservat står det at formålet er å bevare en sjeldent velutformet konsentrasjon av gammel fattig eikeskog. Dette stemmer ikke med områdebeskrivelsen hvor Fylkesmannen har skrevet at skogen domineres av furu, stedvis ispedd en del gran og spredt bjørk og osp. Vi ber dere se på dette slik at formålet med vernet blir korrekt i forhold til skogstypen.

I verneforskriften § 3 *Vernebestemmelser* står det at bålbrekking er forbudt, mens det i § 4 *Generelle unntak* fra vernebestemmelsen, står at "Brekking av bål med tørrkvist eller ved ein ber med seg inn i reservatet, i samsvar med gjeldande lovverk." Vi anser disse to paragrafene som litt forvirrende, og kan kanskje omskrives til at det ikke er tillatt å hugge ved til bålbrekking, dersom det er dette som er hensikten med forbudet.

Åmli kommune

Åmli kommune mener at brukerkonfliktene mellom vern og lokal verdiskaping basert på et bærekraftig skogbruk for foreslått verneområde ved Stuvåna er så store at vernet må skrinlegges. I Åmli er det tidligere avstått så store areal til verneformål at det må stilles ekstra strenge krav til ytterligere vern i form av grundig og omfattende miljødokumentasjon, spesielt vern av område som er tilrettelagt for et framtidsretta og tidsmessig skogbruk.

Norsk organisasjon for terrengsykling (NOTS)

NOTS kommenterer at det noen ganger innføres strengere ferdselsrestriksjoner enn frilufsloven § 2 ved vern etter naturmangfoldloven. NOTS sitt utgangspunkt er at Stortinget gjennom frilufsloven § 2 har foretatt en interesseavveining som bør respekteres.

Forslaget til verneforskrift er ikke til hinder for skiaktiviteter. NOTS registrerer at utstyrsutviklingen, eksempelvis "fatbike", for sykler nå gjør det stadig mer aktuelt med sykling også vinterstid. Vi foreslår at det lages en formulering som likestiller sykkelbruk vinterstid med annen ikke-motorisert ferdsel (ski, truger, hundekjøring, etc.) – altså at det kan sykles på "tilfrosset snødekt mark".

Aust-Agder Orienteringskrets (AAOK)

Norges Orienteringsforbund og Aust-Agder Orienteringskrets (AAOK) støtter på et generelt grunnlag vern av sårbare og viktige naturområder med tanke på å ivareta det økologiske mangfoldet i Norge og ser positivt på vern av Stuvåna naturreservat.

Norges Orienteringsforbund og AAOK har imidlertid følgende kommentarer til de bestemmelsene som gjelder generelt for naturreservater. AAOK sitt hovedanliggende er at orientering tillates i verneområdet. AAOK ber derfor om at verneforskriftens bestemmelser nevner at orienteringsløp i området er tillatt, slik at det ikke hersker noen tvil om dette. Slik verneforskriften er utarbeidet er det uklart om orienteringsløp sorteres under vanlig ferdsel eller om det sorteres under idrettsarrangementer. AAOK synes termen idrettsarrangement under § 3 punkt 4 er en for generell begrensning når en tenker på ferdsel mellom kontrollpunktene (postene) i et orienteringsløp eller i

forbindelse med turorientering. Samlingsplass vil uansett plasseres utenfor det vernede området eller i tilknytning til opparbeidet vei i området.

AAOK mener også muligheten for å søke dispensasjon, jf. § 7 punkt 1, er en altfor omfattende prosedyre for å få tillatelse til å plassere kontrollpunkter (poster) innenfor et naturreservat i forbindelse med et orienteringsløp eller turorientering.

Statens vegvesen, Jernbaneverket, Språkrådet og NJFF Aust-Agder,

Overnevnte instanser hadde ingen merknader til høringsforslaget.

Fylkesmannens kommentarer

Direktoratet for mineralforvaltning

Fylkesmannen har forståelse for at Direktoratet ønsker å ivareta potensielle muligheter for utvinning av mineralske ressurser i området. Vi er imidlertid av den oppfatning at så lenge det ikke foreligger konkrete funn som er planlagt utnyttet, eller konkrete anlegg man ønsker å ivareta eller vedlikeholde på vernetidspunktet, så gir § 8 *Generelle dispensasjonsbestemmelser* tilfredsstillende mulighet for behandling av potensielle, fremtidige saker innenfor interessefeltet, her-under behov for ferdsel. Vi tilrår derfor verneforskriften uten spesifikke tillegg eller endringer knyttet til mineralske ressurser.

Statens kartverk

Fylkesmannen tar innspillet til etterretning i verneprosessen.

NVE

Til tross for noe rot i adresselisten har både Statnett SF og områdekonsesjonær Agder Energi Nett AS fått anledning til å komme med innspill til høringsforslaget. Det er ikke kommet høringsinnspill fra verken Statnett SF eller områdekonsesjonær Agder Energi Nett AS i høringsperioden.

WWF – Norge

Fylkesmannen tar innspillet til etterretning uten videre kommentering.

Aust-Agder fylkeskommune

Fylkesmannen har tatt innspillet til etterretning og rettet opp i Stuvåna sin verneforskrift § 1 vedrørende verneformålet og §§3 og 4 vedrørende bålbrand.

Åmli kommune

Det er forståelig at kommunen påpeker brukerkonflikten mellom vern og lokal verdiskapning ettersom området ligger lagelig til i forhold til uttak av tømmer. Prosessen med vern av Stuvåna har vært noe annerledes fra den tradisjonelle fremgangsmåten, men ettersom området vernes gjennom ordningen for «*frivillig vern av skog*» er det grunneier selv som tar beslutningen om hele eller deler av eiendommen skal vernes.

I januar 2015 ble det gjennomført en foreløpig vurdering av områdets naturverdier og det ble bestemt at Fylkesmannen skulle gå videre med verneprosessen. Resultatene fra sommerens naturfaglige registreringer vil foreligge i høst, og da må Miljødirektoratet ta et endelig standpunkt i forhold til om vernet av Stuvåna skal tilrådes Klima- og Miljødepartementet.

Norsk organisasjon for terrengsykling (NOTS)

I verneforskriften § 5 pkt. 3 står det at bruk av sykkel utenom eksisterende veier og stier er forbudt. Til tross for dette forbudet og retningslinjen om at all ferdsel skal skje varsomt med hensyn til

vegetasjon, dyreliv og kulturminner, er det altså ikke begrensninger for bruk av sykkel på eksisterende stier. Dette gjelder også vinterstid på snødekt mark.

Dette med bruk av «fatbike» også på snø reiser en ny problemstilling som ikke Fylkesmannens miljøvernavdeling mener må løftes høyere i miljøforvaltningen og Miljødirektoratet må vurdere sitt standpunkt i forhold til å likestille sykkelbruk vinterstid med annen ikke-motorisert ferdsel.

Aust-Agder Orienteringskrets (AAOK)

Det generelle forbudet mot arrangering av idrettsarrangement, jf. verneforskriften § 3-4, er en generell retningslinje som forvaltningsmyndigheten har lagt seg på for å verne om verneverdiene i alle verneområder som opprettes som naturreservatet. Som AAOK selv kommenterer er det mulighet å søke om dispensasjon til gjennomføring av idrettsarrangement, jf. verneforskriften § 7-1.

Forvaltningsmyndigheten ønsker å ha kontroll på aktiviteten i verneområdet for å ivareta verneverdiene mest hensiktsmessig. Fylkesmannen kommer derfor til å tilrå vernet av Stuvåna uten endring i verneforskriften ordlyd.

7. Fylkesmannens tilrådning

Fylkesmannen tilrå at området vernes som naturreservat med noe endret avgrensning enn i høringsforslaget, jf. kap. 5, *Viktige endringer under planprosessen*, og anser Stuvåna som et egnet navn på reservatet.

Vedlegg 1 – Områdebeskrivelse fra befaring 29.1.2015

LOKALITET: Stuvåna
KOMMUNE: Åmli
FYLKE: Aust-Agder
KARTBLAD M711:
UTM-KOORDINATER:
VERNEKATEGORI: Barskog
AREAL: ca. 440 daa
HØYDE OVER HAVET: 150-234 moh
BERØRTE EIENDOMMER: gnr/bnr 61/6
DATO FOR BEFARING: 29.01.2015
DELTAKERE PÅ BEFARING: Ingunn Løvdal (FMAA), Olav Kleivene (grunneier)

BAKGRUNN

Fylkesmannen ble kontaktet av Norges Skogeierforbund v/Svein Søgner 27.01.2015 med forespørsel om snarlig befaring av et skogområde i Åmli hvor grunneier Olav Kleivene vurderte frivillig vern som et aktuelt alternativ til planlagt hogst. Alternativet kom opp som følge av forekomster av flere hønsehaukreir med dokumentert hekking i mange sesonger de siste tiårene. Fylkesmannen v/Ingunn Løvdal foretok befaring av området sammen med Olav Kleivene 29.01.2015 med det formål å vurdere grunnlaget for å igangsette biologisk kartlegging med tanke på vern. Vedlegg 1 viser avgrensning av området og det mulige tilbudet.

GJENNOMFØRING

Befaring ble gjennomført til fots på snødekket mark fra ca. kl. 09.30-11.30. Det var oppholdsvær og gode observasjonsforhold, men snødekket innebærer at det kun kan gjøres antakelser mht. vegetasjonstyper. Store deler av det aktuelle området ble gjennomgått, med unntak av arealene lengst vest (v/Mesåsen).

BESKRIVELSE

Området består grovt sett av en nordøstvendt li som grenser mot en liten elv (Stuvåna) som har utløp i Nidelva via Sigridneskilen. Lia er ujevn, og inneholder 3 markerte daler/kløfter med fuktige sig og bekker. Torjusknatten i sørøst faller bratt ned mot Stuvåna, mens Meåsen i nordvest har mye slakere fall ned mot Stuvåna. Lia er gjennomgående skogkledt, avbrutt av enkelte felt med åpen myr i de høyereliggende områdene mot sør (Revemyr og Sigridnesmyr). Skogen er i all hovedsak hogstklasse V, med unntak av siget ned fra Sigridnesmyr i vest, hvor det er et felt med yngre skog. Furu er dominerende treslag, stedvis ispedd en del gran i et varierende undersjikt. Gran dominerer i noen mindre felt i fuktigere og mer skjermede deler av lokaliteten. Bjørk og velvoksen osp finnes spredt, særlig i østre deler v/Torjusknatten. Einer forekommer vanlig. Bærlyngfuruskog ser ut til å være vanligste vegetasjonstype, med stedvis overgang til blåbærgranskog. Einer er vanlig.

Skogen fremstår som en storstammet, velvoksen barskog i begynnende sammenbrudd, med jevn forekomst av død ved, spesielt stående. Dimensjonene er gjennomgående middels, men med en god del grovere trær, og flere furuer med dbh>40-50 cm. Bestanden rundt Meåsen har størst forekomst av grove furuer. Snøen vanskeliggjorde observasjon av liggende død ved, men en del læger av ulik dimensjon, treslag og nedbrytningsstadiet ble observert. Det er flere store, fuktige bergvegger innenfor området. Det ble ikke registrert rødlistearter eller andre relevante signalarter på befaringen, men det kan være potensiale for slike. 3 hønsehaukreir er tidligere registrert, og ble observert på befaringen. Skogtilstanden bærer preg av at det ikke har vært gjennomført noe systematisk skogpleie på lokaliteten de siste 60-70 årene. En slik skogtilstand er uvanlig for produktiv, relativt lett tilgjengelig barskog i lavereliggende områder i Åmli. Lokaliteten inneholder en gradient fra skinnere furuskog på toppen av Torjusknatten, til fuktigere og mer produktiv skog langs Stuvåna. Eldre, produktiv barskog i

lavereliggende områder som denne lokaliteten representerer er generelt sett hardt avvirket i regionen, og er en klar mangel i skogvernet i Aust-Agder. Tilsvarende skogtyper i verneområder kan finnes på Solbergheia i sør, og Furuheii, Berlifjell og Urdvatn naturreservater mot nord. Området vil kunne være et godt supplement til disse områdene. Lokaliteten kan tenkes å kunne fungere som en «step-stone» for arter som er tilknyttet denne habitattypen i en regional landskapssammenheng.

ANDRE INTERESSER:

Det er ikke opplyst at det knyttet andre interesser til området.

TEKNISKE INNGREP:

Det er ikke tekniske inngrep i området.

KONKLUSJON

Lavereliggende, eldre, produktiv barskog er generelt sett en mangelvare i skogvernet i Aust-Agder, spesielt grovere furu og gran på middels og høy bonitet. Lokaliteten strekker seg over en gradient fra lav-middels bonitet på toppene i sør, til middels bonitet mot Stuvåna. Skogen er nord-øst vendt som gir skyggefullt, fuktig klima. Flere av bestandene er i begynnende sammenbrudd, og innehar per i dag en god ansamling med nøkkelelementer knyttet til bl.a. grove trær, liggende og stående død ved og fuktige bergvegger.

Det antas på denne bakgrunn at lokaliteten minst vil kunne oppnå en stjerne (*) i en biologisk kartlegging av verneverdi, og det anbefales videre prosess med formelt tilbud og gjennomføring av biologisk kartlegging.

Vedlegg 2 – Verneforskrift

FORSLAG TIL VERNEFORSKRIFT FOR STUVÅNA NATURRESERVAT I ÅMLI KOMMUNE I AUST-AGDER FYLKE

Fastsatt ved kongelig resolusjonmed hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med naturreservatet er å bevare en område med lavereliggende, eldre, produktiv barskog med grove dimensjoner av furu og gran på middels- og høy bonitet.

§ 2 Geografisk avgrensing

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: 61/6 i Åmli kommune

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 490 dekar.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk 1:5 000 datert Klima- og miljødepartementet De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Åmli kommune, hos Fylkesmannen i Aust-Agder fylke, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

1. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
2. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
3. Området er vernet mot ethvert tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Oppstillingen av tiltak er ikke uttømmende.
4. Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

1. Sanking av bær og matsopp.
2. Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
3. Skadefelling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
4. Beiting.
5. Utsetting av saltstein
6. Brenning av bål med tørrkvist eller ved man bærer med seg inn i reservatet, i samsvar med gjeldende lovverk.

7. Vedlikehold av bygninger som er i bruk på fredningstidspunktet.

§ 5 Regulering av ferdsel

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

1. All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.
2. Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
3. Utenom eksisterende veier og stier er bruk av sykkel, hest og kjerre samt ridning forbudt.

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for:

1. Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingskjøring.
2. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
3. Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

1. Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 nr. 4.
2. Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
3. Oppsetting av gjerder i forbindelse med beiting.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet i henhold til naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.